

Rokote koronaviirusta vastaan

– Spikevax (Moderna)

Tietoa sinulle jolle on tarjottu tätä rokotetta

Uusi koronaviirus saa aikaan hengitystiesairauden. Monet eivät saa mitään oireita tai vain lieviä oireita, mutta jotkut sairastuvat vakavasti. Vanhuksilla ja henkilöillä joilla jo ennestään on määrättyjä sairauksia on suurin riski sairastua vakavasti tai kuolla. Koronarokote suojaa koronasairaudelta. Rokotteen ensisijaisena tarkoituksena on suojella elämää ja terveyttä.

Kuka voi saada tämän koronarokotteen?

Kansallisen rokotusohjelman kautta saatava tarjous koronarokotteesta koskee kaikkia, jotka oleskelevat Norjassa. Rokote on ilmainen ja vapaaehtoinen.

Missä voin saada rokotteen?

Seuraa oman kuntasi tiedottamista kunnan nettisivuilta koskien rokotusjärjestystä, keille rokotetta tarjotaan, kuinka rokottaminen tapahtuu ja milloin.

Näin rokottaminen tapahtuu

Rokote pistetään käsivarteen. Ennen rokottamista sinulta kysytään oletko terve ja oletko aikaisemmin reagoinut muihin rokotteisiin. Muista ilmoittaa jos sinulla on ollut koronasairaus tai olet saanut koronarokotteen jo aikaisemmin, jos olet raskaana, sinulla on allergioita, käytät lääkkeitä tai sinulla on muita terveysongelmia. Seuraa ohjeita koskien rokotusannoksia ja rokotusten väliaikoja, jotka koskevat sinun ryhmääsi. Tämä auttaa heitä, jotka työskentelevät rokotusasemilla. On tärkeää että annokset otetaan määtyyn aikaan. On tavallista että rokottamista siirretään myöhäisempään ajankohtaan akuutin sairauden yllättäessä ja mikäli kuumetta on yli 38 astetta. Rokottamisen jälkeen sinua kehoitetaan pysyttelemään rokotustiloissa vähintään 20 minuutin ajan.

Miten tämä rokote vaikuttaa?

Rokote sisältää koronaviirukselle tyypillisten piikkien reseptin (lähetti-RNA). Tämän avulla keho tuottaa vaarattomia kopioita piikeistä, joilla vastustuskykymme voi harjoitella. Näin kehomme oppii tunnistamaan aidon koronaviiruksen ja puolustautumaan sitä vastaan, mikäli saamme tartunnan myöhemmin. Lähetti-RNA-ainesosa häviää nopeasti kehostamme vaikuttamatta perimään.

Rokote ei sisällä elävää viirusta, eikä anna koronainfektio tartuntaa. Koronarokote vaikuttaa ennalta ehkäisevästi. Se ei voi parantaa koronasairautta, jos se on jo saatu.

Tällä tavalla valmistettua rokotetta ei ole aikaisemmin käytetty tarttuvien sairauksien yhteydessä ihmisille, mutta teknologia on tunnettu, ja sitä käytetään syöpähoitojen yhteydessä.

Kuinka hyvin rokote vaikuttaa?

Rokote suojaa uuden koronaviiruksen aiheuttamaa sairautta vastaan. Suoja vakavaa sairautta vastaan on hyvä sekä ensimmäisen että toisen annoksen jälkeen. Kaksi annosta ovat välttämättömiä hyvän suojan saamiseksi koronaviirustartuntaa vastaa. Toistaiseksi emme tiedä kuinka kaun suojaa vaikuttaa. Mikäli suojaa vähenee ajan mittaan, lisäannokset voivat tulla ajankohtaisiksi. Rokotteet eivät anna täydellistä suojaa tartunnan levittämistä vastaan. Tästä syystä on tärkeää jatkaa edelleen tartuntasuojaneuvojen noudattamista.

Sivuvaikutukset

Useimmat sivuvaikutukset tulevat rokotuksen jälkeisinä ensimmäisinä päivinä. Koronarokotteista tulee tavallisia sivuvaikutuksia enemmän kuin mihin olemme tottuneet muiden rokotteiden kohdalla. Oireet ovat useimmiten lieviä tai kohtalaisia ja menevät ohi muutaman päivän kuluttua, mutta jotkut saavat voimakkaampia oireita. Nuoremmat henkilöt saavat usein hiukan voimakkaampia sivuvaikutuksia kuin vanhemmat.

Useimmat rokotetut saavat kipua ja turvotusta pistoskohtaan. Muita tavallisia sivuvaikutuksia ovat väsymys, päänsärky, lihas- ja nivelkiput, kylmänväreet, pahoinvointi/ oksennus, turvonnut ja arat imusolmukkeet kainalossa ja kuume. Nämä sivuvaikutukset ovat tavallisempia toisen rokoteannoksen jälkeen.

Vakavat sivuvaikutukset ovat harvinaisia. Harvinaisiin sivuvaikutuksiin kuuluu sydänlihastulehdus (myokarditt) ja sydänpussitulehdus (perikarditt), joita esiintyy tavallisesti toisen rokoteannoksen jälkeen nuorisolla ja nuoremmilla aikuisilla. Harvinaisia sivuvaikutuksia kuten vakavia allergisia reaktioita ja sydäntulehduksia voidaan hoitaa jos niitä syntyy. Emme voi sulkea pois mahdollisuutta tähän asti tuntemattomista sivuvaikutuksista, tai sivuvaikutuksista, jotka tulevat esiin vasta pitkän ajan kuluttua rokottamisesta.

Mitä teen jos saan sivuvaikutuksia?

Jos saat odottamattomia, voimakkaita sivuvaikutuksia tai pitkäaikaisia oireita, sinun on otettava yhteyttä lääkäriin tai muuhun terveydenhoitohenkilökuntaan tilannearvion ja ohjeiden saamiseksi. Sinun on toimittava näin riippumatta siitä luuletko oireiden johtuvan rokotuksesta vai et. Terveydenhoitohenkilökunnan velvollisuus on ilmoittaa vakavista ja tuntemattomista reaktioista, joiden he epäilevät olevan yhteydessä rokotteeseen. Voit myös itse lähettää viestin suoraan osoitteen [helsenorge.no](https://www.helsenorge.no) kautta.

Ehdollinen hyväksyntä

Tätä rokotetta on testattu suurissa tutkimuksissa, joihin on osallistunut useita tuhansia rokotteiden saaneita henkilöitä. Tutkimukset on toteutettu samalla tavalla kuin muidenkin rokotteiden kohdalla, mutta havainnointiaika on ollut lyhyempi. Lääkeaineviranomaiset ovat antaneet rokotteelle ehdollisen hyväksynnän. Tämä merkitsee sitä että on olemassa tarpeeksi tietoa sen arvioimiseen, että rokotteiden hyödyt ovat paljon suuremmat kuin riskit, mutta rokotteentuottajan on jatkettava tutkimuksia ja annettava lääkeaineviranomaisille jatkuvasti uutta tietoa siitä mukaa kuin sitä tulee.

Mitä rokotuksia minulla on?

Kun otat koronarokotteen se rekisteröidään Kansalliseen rokotusrekisteriin, Nasjonalt Vaksinasjonsregister SYSVAK. Lisätietoa löydät osoitteesta: [helsenorge.no](https://www.helsenorge.no)

Lisätietoa?

Esitä mielellään kysymyksiä lääkärillesi, heille joilta sait rokotteen tai muulle terveydenhoitohenkilökunnalle. Tutustu myös Kansanterveyslaitoksen, Folkehelseinstituttetnin, kotisivuihin osoitteessa: <https://www.fhi.no/kvp>